

Bryssel, 10. maaliskuuta 2023
(OR. en)

6705/1/23
REV 1

Toimielinten välinen asia:
2022/0396(COD)

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

ILMOITUS

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä, asetuksen (EU) 2019/1020 ja direktiivin (EU) 2019/904 muuttamisesta sekä direktiivin 94/62/EY kumoamisesta
– Periaatekeskustelu

1. Komissio hyväksyi 30. marraskuuta 2022 ehdotuksen asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä. Ehdotuksella pyritään ehkäisemään pakkausjätteen syntymistä, edistämään laadukasta kierrättämistä ja luomaan uusioraaka-ainemarkkinat sekä helpottamaan kuluttajille tiedottamista ja luomaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Ehdotuksessa vahvistetaan kestävyysvaatimukset ja kemiallisia aineita koskevat rajoitukset ja yhdenmukaistetaan laajennettua tuottajan vastuuta koskevien järjestelmien kriteerit sekä merkintä- ja tietovaatimukset.
2. Komissio esitteli lainsäädäntöehdotuksensa ja siihen liittyvän vaikutustenarvioinnin ympäristötyöryhmälle 5. joulukuuta 2022. Ympäristötyöryhmä keskusteli ehdotuksesta vielä neljässä kokouksessa.

3. Edellä mainitusta lainsäädäntöehdotuksesta on tarkoitus keskustella ympäristöneuvoston seuraavassa istunnossa 16. maaliskuuta 2023. Keskustelun ohjaamiseksi puheenjohtajavaltio on laatinut tausta-asiakirjan ja kaksi kysymystä, jotka esitetään tämän ilmoituksen liitteessä.
-

**Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä,
asetuksen (EU) 2019/1020 ja direktiivin (EU) 2019/904 muuttamisesta sekä direktiivin
94/62/EY kumoamisesta.**

– Periaatekeskustelu –

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja ja ministereille osoitetut kysymykset

Vaikka kierrätysaste on kasvanut EU:ssa, pakkausjätteen määrä kasvaa kierrätystä nopeammin. Pakkausjätteen määrä on viime vuosikymmenen aikana kasvanut yli 20 prosenttia, ja sen odotetaan kasvavan vielä 19 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, jos toimiin ei ryhdytä. Muovipakkausjätteen määrän odotetaan kasvavan 46 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Pakkausjätteen määrän kasvu lisää ympäristövaikutuksia, joita ovat muun muassa luonnonvarojen lisääntynyt ja tehoton käyttö, kielteiset ilmastovaikutukset, roskaantuminen, huolta aiheuttavien aineiden liiallinen käyttö pakkauksissa ja jätehuollon vauhdilla lisääntyvät haasteet, kuten heikkolaatuinen kierrätys sekä liiallinen kaatopaikalle sijoittaminen, polttaminen ja vienti käyttöiän lopussa.

Pakkaustuotannon ja pakkausjätteistä huolehtimisen kokonaisliikevaihto EU:ssa on arviolta 370 miljardia euroa. Pakkausalan ja pakkausjätealan muuttamisella on näin ollen suuri merkitys, ja se tarjoaa paljon mahdollisuuksia pyrittäessä muuttamaan EU:n talous puhtaaksi ja kestäväksi kiertotaloudeksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti. Kiertotaloutta koskevan komission toimintasuunnitelman mukaisesti neuvosto totesi 4. lokakuuta 2019 antamissaan päätelmissä (12791/19) muun muassa, että vuoteen 2030 mennessä kaikkien EU:n markkinoille saatettujen muovipakkausten olisi oltava uudelleenkäytettäviä tai kierrätettäviä ja että lajittelu- ja kierrätyskapasiteetti EU:ssa olisi nelinkertaistettava, ja kehotti komissiota toteuttamaan lisätoimia.

Komissio hyväksyi 30. marraskuuta 2022 pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin (94/62/EY) uudelleentarkastelun pohjalta uuden lainsäädäntöehdotuksen asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä. Kyseisen ehdotuksen tavoitteena on ehkäistä pakkausjätteen syntymistä, edistää laadukasta kierrättämistä ja luoda uusioraaka-ainemarkkinat samalla kun helpotetaan kuluttajille tiedottamista, luodaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja vähennetään EU:n riippuvuutta raaka-aineiden ja fossiilisten polttoaineiden tuonnista.

Asian käsittelyn tila neuvostossa

Ehdotuksesta pakkauksia ja pakkausjätettä koskevaksi asetukseksi on Ruotsin puheenjohtajakaudella keskusteltu neljässä ympäristötyöryhmän kokouksessa ennen ympäristöneuvostoa, ja ehdotuksen ensimmäinen käsittely on tarkoitus saada päätökseen. Jäsenvaltiot ovat yleisesti ottaen ilmaisseet tukensa ehdotuksen yleisille tavoitteille ja pyytäneet selvennyksiä sekä ilmaisseet huolensa joistakin ehdotuksen osista.

Käsiteltävät aiheet

Ympäristötyöryhmän tulevan työn ohjaamiseksi puheenjohtajavaltio ehdottaa, että ympäristöneuvosto käsittelee 16. maaliskuuta 2023 seuraavia kahta aiheetta.

Uuden pakkauksia koskevan järjestelmän yleinen tavoitetaso

Ehdotuksella pakkauksia ja pakkausjätettä koskevaksi asetukseksi pyritään kääntämään kestävämpään pakkausjätteen lisääntymisen suuntaus ja soveltamaan kiertotalouden periaatteita ottamalla käyttöön uusia tavoitteita ja yhdenmukaistettuja kestävyysvaatimuksia kaikkialla EU:ssa. Näihin kestävyysvaatimukseen sisältyy säännöksiä huolta aiheuttavista aineista, kierrätettävyydestä, kierrätetystä sisällöstä, kompostoituvista pakkauksista, pakkausten minimoinnista ja uudelleenkäytettävistä pakkauksista. Asetetuilla tavoitteilla vähennetään pakkausjätettä, lisätään uudelleenkäyttöä ja uudelleentäyttöä eri aloilla ja pakkausmuodoissa sekä otetaan käyttöön kierrätysmateriaalin osuutta muovipakkauksissa koskevia sääntöjä. Kierrätystavoitteet pysyvät samoina kuin nykyisessä pakkausdirektiivissä.

Uusiin sääntöihin sisältyy talouden toimijoita koskevia velvoitteita ja säännöksiä pakkausten ja jäteastioiden yhdenmukaistetuista merkinnöistä. Tarkoituksena on luoda merkittävää lisäarvoa teollisuudelle ja helpottaa kuluttajien tekemää pakkausjätteiden erottelua. Ehdotus sisältää myös säännöksiä pakkauksista ja pakkausjätteistä sekä ympäristöä säästävistä julkisista hankinnoista.

Viimeaikainen geopoliittinen kehitys on paljastanut EU:n riippuvuuden raaka-aineiden ja fossiilisten polttoaineiden tuonnista. On arvioitu, että kierrätysmateriaalin osuutta koskevat ehdotetut toimenpiteet vähentäisivät EU:n fossiilisten polttoaineiden tarvetta 3,1 miljoonalla tonnilla vuodessa (mikä vastaa lähes neljäsosaa muovipakkausten tuotantoon tällä hetkellä tarvittavista fossiilisista polttoaineista). Kaiken kaikkiaan ehdotuksessa pakkauksia ja pakkausjätettä koskevaksi asetukseksi todetaan, että siirtyminen kohti kiertotaloutta pakkausosalalla tuottaisi monenlaisia hyötyjä: se muun muassa lisäisi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia, vähentäisi kielteisiä ympäristö- ja terveysvaikutuksia sekä riippuvuutta tuonnista, edistäisi innovointia ja vauhdittaisi talouskasvua sekä vähentäisi kotitalouksien tarpeettomia kuluja.

Innovointi ja muutos jätteiden syntymisen ehkäisemiseksi

Jätehierarkian mukaisesti yksi pakkauksia ja pakkausjätettä koskevan asetusehdotuksen pää tavoitteista on ehkäistä pakkausjätteen syntymistä erityisesti minimoimalla pakkaukset, rajoittamalla tarpeettomien pakkausten käyttöä ja edistämällä uudelleenkäytettäviä ja uudelleentäytettäviä pakkausratkaisuja. Näiden EU:n tason toimenpiteiden lisäksi komissio ehdottaa, että jäsenvaltioiden on toteutettava paikallisiin olosuhteisiin mukautettuja kansallisia toimenpiteitä saavuttaakseen vähennystavoitteet, jotka ovat 5 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, 10 prosenttia vuoteen 2035 mennessä ja 15 prosenttia vuoteen 2040 mennessä vuoden 2018 tasoon verrattuna.

Ehdotuksessa katsotaan, että kaksi suurinta jätteen syntymistä EU:n tasolla vähentävää tekijää ovat tarpeettomien pakkausten, kuten tietyt vältettävissä olevien kertakäyttöpakkausten muodot hotelli-, vähittäiskauppa- ja ravintola-alalla, ehdotettu kieltäminen sekä yritysten velvoite tarjota kuluttajille tietty prosenttiosuus tuotteistaan uudelleenkäytettävissä tai uudelleentäytettävissä pakkauksissa, esimerkiksi mukaan otettavien juomien ja aterioiden yhteydessä tai sähköisen kaupankäynnin toimituksissa. Näiden tavoitteiden odotetaan auttavan innovoinnin edistämistä ja lisäävän uudelleenkäyttö- ja uudelleentäyttöratkaisujen käyttöä. Tuotteille asetettujen vaatimusten pitäisi lisätä investointeja innovatiivisiin ja ympäristöystävällisiin pakkauksiin ja uusiin kiertotalouden liiketoimintamalleihin.

Kysymyksiä ministereille

Asetusehdotuksen jatkokäsittelyn ohjaamiseksi puheenjohtajavaltio pyytää ministereitä vastaamaan seuraaviin kahteen kysymykseen:

- 1. Mikä on näkemyksenne pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevan asetusehdotuksen, jolla pyritään kääntämään pakkauksiin ja pakkausjätteisiin liittyvät kestäättömät ja kalliit suuntauokset, yleisestä tavoitetasosta ja mitä tekijöitä pidätte tässä suhteessa asianmukaisimpina ja oikea-aikaisimpina?*
 - 2. Mitkä ovat tärkeimmät toimenpiteet pakkausjätteen syntymisen ehkäisemiseksi ja innovatiivisten ratkaisujen edistämiseksi EU:ssa?*
-